

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Pravica sile ali sila pravice?

Borza, politika, bilanca, mladina, to so sama feminina. Kaj čuda, da so nepreračunljive, vihrave čudi, vrtoglave in modnemu bakiu posebno dostopne. Kajti tudi politika ima svoje modre muhe pojavljajoče se v ilogičnih ravnanjih posameznikov ali celih slojev. Ako je razsajal, ubijala, morila nemška narodno-socialna mladina (ki idejno nima nič skupnega z našim nar. socializmom), ako so fašistovski golobradci pričarali srednjeveške manire in ako smo imeli ravnokar priliko videti, kako si v Avstriji daje polit. nasprotstvo duška v malih bitkah, vodenih po vseh pravih vojnih tehnikah in ako je tudi po kolje okoli in okoli nas postalo oficijelno priznana metoda strankarske strategije, iz tega še vedno ne sledi, da bi morali baš sredi Ljubljane mladi ljudje si dokazovati izključno zveličavnost svojega političnega prepričanja z revolverskimi strelji in poboji.

Toda zgodilo se je, prikazal se je skrajno nevaren simptom socialne bolezni. Zdal bo pač brez izjeme vsem jasno, da se bliža napetost polit. ozračja pri nas svojemu vrhuncu. Po cele mesece je mogel, kdor je hotel, slišati v predmestni družbi napovedovati, kako bodo ob laternih slovenski »buržuji« gledali požig svojih poslopj in praktično »socializacijo« svoje imovine. Z grožnjami in nasilji se ni štedilo tudi na nasprotni strani, jus talionis je postalo napoved in tako smo prišli tako daleč, da gledamo v naši sredi minijaturno meščansko vojno z vsemi njenimi sredstvi.

V sobotnih streljih govori politika našnih ljudi, se kažejo še moralne posledice vojne. Naivnost je vendar hoteti v naši državi žeti polit. uspehe s tako abotajnimi sredstvi, kakor se jih poslužuje mladina v poslednjih mesecih, kakor je tudi naivno si domišljati, da se z umori katerihsibodi ljudi da zadržati kakšna razvojna sila, ki kipi iz žive potrebe socialnega in polit. sožitja. Kakor vsi mnogostevilni atentati na predvojne monarhistične in republikanske potentate niso niti za ped ustavili zgodovinsko determiniranega poteka socialne zgodovine in smrti Erbergerja, Draškovića, Stambolijskega, Rašina, Rathenaua, Nerutovića ni hasnila nikomur, tako tudi današnje demokratizirano linčanje polit. nasprotnikov ne more roditi nego brezoglédno reakcijo. V zamenjavanju odločilnih polit. gonilnih sil in v nezmisljenem počenjanju se zrcali vsa politična negramotnost velikega dela dorasajočega pokolenja, ki mu manjka vednosti in stvarne pogojenosti sedanjih družbenih stremeljenj in se zato pijano nerazumljivih fraz goni za socialnimi fantazmi, prithotapljenimi k nam od par polit. štrebarjev in arivistov.

Krvavi sobotni dogodek potrjuje, kako silno konzervativna je moralna plat človeške miselnosti še šesto leto po vojni. Vidi se, da so široke množice še venomer zaverovane v prvenstvo pravice brutalne fizične sile, da so prepričane, da je človek človeku v resnici le volk. Ista radikalna nezaupljivost, ista s težavo utajena mrznja, katero si danes evropski narodi izrekajo v prijaznih diplomatskih formulah o »srčni vzajemnosti« stavi še venomer stene med ljudske sloje in polit. stranke ter ovira njih organsko sodelovanje.

Ne verjamemo Luju Brentanu, da je oboroženo nasprotstvo polit. strank in dni dnevi krvavi incidenti izraz obupnega umika umirajočih srednjih slojev iz polit. sodelovanja. Naj si bodo tudi materijalni izgledi v bližnji bodočnost bledi in naj so se mnogi tudi že duševno odrekli naravnemu socialnemu položaju, mi mislimo, da so takšni dogodki bolj poslednji izbruh javne moralne inasity, katera je, kakor so doglani gospodarski historiki, še po vseh večjih vojnih tresljajih, vedno še le par let po gospodarski konsolidaciji dospela k vrhuncu.

In še en razlog bi navedli, ki ga je tako na kratko povedal Lenin v svojih tujih zapiskih, ko pravi: »Nočem trditi, da so vsi komunisti lopovi, dejstvo pa je, da so vsi lopovi pri nas namazani.«

Kralj obolel.

Beograd, 14. julija. Iz Topole javljajo, da se je zdravstveno stanje kralja znatno popboljšalo. Kralj je napravil nekoliko izletov po okolici. Vlada sinoči ni prejela nobenega posebnega obvestila. V Beogradu so govorili, da bo kralj še nekoliko dni ostal v Topoli. Toda vlada pa meni, da bo kralj prišel danes dopoldne v Beograd in da mu bo g. Pašić takoj podal ostavko vlade.

Beograd, 14. julija. Sinoči se je vršila v predsedništvu vlade plenarna seja ministrskega sveta, ki je trajala od 6. do 9. ure zvečer. Na tej seji so pretresali ministri politično situacijo v pogledu ostavke vlade. Po poslednjih vesteh kralju ni dobro in je pozvan iz Beograda v Topolo zdravnik dr. Kolme. Kralj boleha na črevesni bolezni. Ako se ne popboljša zdravstveno stanje kralja, bo moral ostati v Topoli še 3 do 4 dni.

Politični položaj.

Beograd, 14. julija. Politična situacija v Beogradu ni zabeležila v poslednjih dveh dneh nobenega važnega momenta, ker se radi kraljevega odhoda ni pričelo reševanje krize. Današnji dan je velike politične važnosti, ker se danes prične razplet krize. Kralj do 8. ure jutraj še ni prispel v Beograd. Kakor doznava Vaš dopisnik, je vlada konstatirala potrebo ostavke, ker noče sprejeti nase nobene nadaljne odgovornosti radi velikega razburjenja duhov v celi državi z ozirom na današnje situacijo. Vsi smatrajo, da ni drugega izhoda v pogledu rešenja krize nego samo volilna vlada.

Konferenca ministrov.

Beograd, 14. julija. Včeraj dopoldne je prišel g. Pašić v kabinet, kjer je bilo nekoliko ministrov. G. Pašić se je razgovarjal z notranjim ministrom Srškićem, s katerim sta pretresala politično situacijo v zvezi s kraljevim pri-

hodom. G. Srškić je konferiral o novih odredbah proti Radiću.

Beograd, 14. julija. Včeraj se je vršila v ministrstvu prosvete daljša konferenca med ministri gg. Srškićem, Miletićem, Pribičevićem in Grisogonom o politični situaciji po prihodu kralja v Beograd.

Skupščinski predsednik pozvan na dvor.

Beograd, 14. julija. Predsednik parlamenta g. Ljuba Jovanović je včeraj posetil g. Pašića in se z njim razgovarjal od 6. do 7. ure. Cilj poseta je bil ta, ker je hotel g. Jovanović, ki je dobil iz dvora od kralja za danes poziv h konzultaciji, izmenjati misli z g. Pašićem kot predsednikom vlade in šefom radikalne stranke, kaj naj poroča Jovanović kralju v avdijenci. G. Ljuba Jovanović se bo napotil h kroni takoj, ko se ta vrne v Beograd.

Vladne odredbe proti komunistom.

Beograd, 14. julija. Včeraj popoldne je posetil g. Pašića minister notranjih del in mu podal referat o obvestilih, ki jih je dobilo notranje ministristvo o merah, katere je policija odredila proti nezavisni delavski stranki na njegovo odredbo, da se ves sindikat zapre. Istočasno se bodo v Beogradu podvzele nadaljne mere proti nezavisni

delavski stranki. Pričakuje se aretacija ravnatelja tiskarne A. Š. a. d. Mere, ki jih je vlada podvzela proti nezavisni delavski stranki, so izzvale v Beogradu različne komentacije, ker so te mere slične z onimi po obznani. Smatrajo, da bo na ta način popolnoma preprečeno delo nezavisne delavske stranke za časa volitev.

Številne aretacije komunistov v Ljubljani.

Ker se je komunistična propaganda v zadnjem času zelo razpasla, je izvršila policija več uspešnih hišnih preiskav, na podlagi katerih je bilo več komunističnih voditeljev aretiranih. Tako je bil v nedeljo ob pol štirih popoldne aretiran v Delavskem domu dr. Lemelj in v zaprtim vozu odveden v policijske zapore. Aretiran je bil dalje oskrbnik Delavskega doma Bizjak, ki je po Ljubljani širil vesti o bližnji revo-

luciji. Aretiran je bil tudi Fran Svetek, tajnik socialističnih strokovnih organizacij. Svetek je bil aretiran pol ure pred sobotnim dogodkom, ker je pred pošto razgrajal. Tudi znani občinski svetovalec Makuc je bil aretiran. Poleg teh je bilo aretiranih še kakih dvajset komunistov. Večina aretiranih komunistov je bila včlanjena pri U. D. R., kar naj bi po njih zatrdili pomenilo Udruženje delavskih rediteljev.

Nemiri na Bolgarskem.

Dunaj, 13. julija. Iz Bolgarske prihajajo vesti o novih nemirih. V Burgasu je prišlo do odkritega upora. V krvavem boju med vladnimi četami in uporniki je padlo 40 mož vladne vojske. Po drugih poročilih je izbruhnila na Bolgarskem vnovič revolucija. Upor je delo pristavev Stambolijskega in komunistov. Nad Burgasom je proglašeno obsedno stanje. Vsled teh nemirov je odredila vlada, ki je popolnoma pod

poveljstvom zloglasnega Aleksandrova, obsežne aretacije. V Sofiji je bilo aretiranih 20 članov zemljoradniške stranke, ravno toliko v Varni, v Perniku preko trideset in v drugih krajih enako mnogo. Med aretiranimi je tudi bivši Stambolijski ministar Tomov in bivši sofijski podžupan Lednekov. Nemiri zadobivajo vedno resnejši značaj in so bile vladne vojske prisiljene streljati s topovi.

RADIĆEVCI SE SKUŠAJO PRATI.

Beograd, 14. julija. V beograjskih političnih krogih živahno komentirajo komunikate radićevcev, v katerem se govori, da so neresnične trditve, da je g. Radić stopil v 3. internacionalo. Konstatira pa se dejstvo, da se v komunikaju ne dementuje vesti, da je Radić vstopil v zemljoradniško internacionalo, radi česar smatrajo v Beogradu, da so s tem vse vesti o tem potrjene. Politični krogi smatrajo, da bo ob priliki rešenja krize radi HRSS-a v mnogih pogledih obtežen položaj opozicijskega bloka.

Drugi beograjskih vesti nismo mogli dobiti, ker se je pokvarila telefonska proga, ki do zaključka lista še ni bila popravljena.

AMERIKA IN LONDONSKA KONFERENCA.

Berlin. Iz New Yorka je prejel »Berliner Tageblatt« sledeče poročilo: V državnem oddelku za zunanje zadeve podane izjave dokazujejo jasno, da ne namerava Amerika izpremeniti svoje dosedanje politike v reparacijskem vprašanju in da vsled tega tudi ni v položaju sprejeti predloga Macdonalda. Državni tajnik Hughes bo izvedbo Dewesovega načrta podpiral samo moralno, ne bo pa podvzel nobenih to podpora presegaajočih korakov, ker onemogočuje mirovnemu dogovoru z Nemčijo priključen amandement, da bi storila ameriška vlada brez izrecnega privoljenja kongresa le en korak, ki bi bil v zvezi z reparacijsko komisijo. Ker trenutno kongres ne zbora in ker se sestane šele začetkom decembra, ima ameriška vlada zvezane roke.

Dr. Ninčič o Mali antanti.

Praga, 14. julija. Z dopisnikom »Českega Slova« je imel minister Ninčič zanimiv razgovor o Mali antanti, tekem katerega je izjavil:

»Že davno pred konferenco Male antante so se širili glasovi, da praške konference ne bo; če pa do te konference vseeno pride, da bo njena posledica likvidacija Male antante. Ne morem dovolj poudariti, kako so bili ti glasovi smešni. Nepoznanje ciljev in metod Male antante je moglo povzročiti, da so bile Mali antanti pripisovane dolžnosti, katere absolutno ne spadajo v njen delokrog. Odtod to mešanje pojmov. Na sestankih Male antante je vladala, kakor je bilo to v komunikajih izrecno poudarjeno, odkritosrčna sloga in najprišči ton. Ni bilo sicer treba to še posebej poudarjati, toda stilo se je to vsled tega, da se še enkrat pred svetom dokumentira popolna enodušnost nazorov in da bi se še enkrat podala točna definicija politične vsebine Male antante. Mala antanta je zelo potrebna politična tvorba. Vzela je na sebe težko nalogo, da ustvari v

Srednji Evropi atmosfero miru in reda. Njen uspeh pa ovirajo razne zlobne intrige. Te pa so nastale vsled tega, ker je Mala antanta vseeno dosegla uspehe. Da je ta tvorba Male antante uspešna, dokazuje njeno stališče v evropski politiki. Države Male antante morejo z uspehom gledati na svoje delo in na njegove uspehe. Vzememo se podpirajo v vseh vprašanjih, ki so njim skupna. Sporazum v vprašanjih evropske politike, sporazum v reparacijskem vprašanju, sporazum glede Zveze narodov itd., vse to govori najlepše o potrebi ohranjenja dosedanje oblike Male antante. Motivi, ki so povzročili ustanovitve Male antante in ki danes diktirajo, da ostanemo v pozicijah, katere smo si priborili, in ki nas silijo tudi k temu, da bi stališče Male antante še bolj utrdili. Politični program Male antante smo dopolnili še s točkami, ki se tičejo naših gospodarskih interesov, ker tudi na tem polju hočemo solidarno postopati. Kakor vidite, bilanca konference je aktivna in jaz moram to samo z zadovoljstvom konstatirati.«

Nemčija in poročilo izvedencev.

Berlin, 14. julija. Državni kancelar dr. Marx je povabil v soboto k sebi šefa državnega dopisnega urada dr. Spieckerja, člana državnega in pruskega kabineta, poslance in zastopnike tiska. Ob tej priliki je imel dr. Marx važen političen govor o zvedeniškem poročilu, londonski konferenci in o vprašanju Lige narodov. Najvažnejši del kanclerjevega govora o zunanji politiki je bil on, v katerem je nemški kancler določno omenil trud nemških nacionalistov in dela nemške ljudske stranke in izjavil, da nemška vlada ne bo postavila za londonsko konferenco nobenih pogojev. To je izrazil migljaj onim krogom, ki so si še pred kratkim prizadevali, da ustvarijo med državnim kanclerjem in nemškim zunanjim ministrom nasprotstvo, da bi pridobili dr. Stresemanna za nevarno težo nemških nacionalcev. Državni kancler je priredil ta večer in povabil k sebi politike v glavnem ravno zato, da bi se mogel podati to svojo izjavo, da bi se v inozemstvu ne mogel pojaviti vtis, kakor da bi pretela nevarnost, da se bo nemška vlada udala tem vplivom. Državni kancler dr. Marx je dejal dobesedno:

»Sedaj se zopet tako zelo govori o prizadevanjih in predpogojih, pod katerimi naj bi bila nemška vlada pripravljena izvesti zvedeniško mnenje. Mislim, da smo vsi edini v tem, kaj je s tem rečeno. Bojim pa se, da bi mogli ti pojmi vzbuditi zunaj vtis, ki je politično nedopusten. Predpogoj, katerega zahteva Nemčija za izvedbo zvedeniškega poročila, je izključno ta, da vsi interesiranci zvedeniško poročilo pravilno sprejmejo in izvedejo v smislu njegove vsebine in njegovega duha. Kakega drugega pojava nemška vlada ne stavi in zanjo tudi ne obstoja noben drug predpogoj za sprejem zvedeniškega poročila. Vsebinska in duh zvedeniškega poročila pa zahtevata po našem prepričanju vzpostavitev neoporečnega pravnega stanja in ustvaritev vseh predpogojev in olajšav, ki so potrebni za oživitve nemškega gospodarstva. Nemška vlada ni nikdar zastopala kakega drugega stališča in ne namerava postaviti nobenih drugih predpogojev za svojo že opetovano izraženo pripravljenost izvedbe zvedeniškega poročila.«

FAŠISTOVSKO ZBOROVANJE V MILANU.

Milan, 14. julija. Včeraj je bilo tu manifestacijsko zborovanje fašistov, ki se ga je udeležilo po poročilih fašistovskih listov okoli 100.000 oseb. Na zborovanje so naznanile svoj prihod tudi fašistovske organizacije iz province in južnih krajev. Ker vladi preveliko zborovanje ne bi bilo ljubo, da ne bi prišlo do kakega trenutnega nerazpoloženja ali do kake neprimišljene akcije, je vlada oddaljenejšim fašistovskim oddelkom kratkoma zabranila nadaljevanje potovanja ter jih je poslala domov. Zborovanja v Milanu so se udeležili mnoge številni poslanci, senatorji in pa najvišji poveljniki prostovoljne milice. Zborovanje je izreklo zvestobo svojemu voditelju Mussoliniju.

FAŠISTOVSKO ZBOROVANJE V RIMU.

Rim, 14. julija. Prihodno nedeljo bo v Rimu veliko zborovanje fašistov, s katerim nameravajo voditelji fašizma po svojih lastnih izjavah dokazati opoziciji moč in voljo fašizma. Zborovanje baje nima nobenih nasilnih namenov napram opoziciji.

KRVAV POBOJ V INDIJI.

London. Reuter javlja iz Deli, da je prišlo tam do krvavega poboja med Hindi in mohamedanci. Veliko oseb je bilo ubitih. Končno je bil mir vpostavljen, toda trgovine so še zaprte. Povod k poboju je dal mohamedanski deček, ki je črpal vodo iz nekega vodnjaka. Hindi so se čutili vsled tega razžaljene in so dečka ubili. Nakar je prišlo do poboja.

PRIPRAVE ZA KONGRES RADIKALNE STRANKE.

Beograd, 14. julija. V radikalnih krogih delajo velike priprave za kongres radikalne stranke, ki se bo vršil takoj, ko bo kriza rešena. Na tem kongresu se bodo rešila razna sporna vprašanja, ki so se pojavila v stranki, istočasno pa bodo tudi izdelani novi statuti stranke.

ODHOD ITALIJANSKE DELEGACIJE V LONDON.

Rim, 14. julija. Sinoči ob 21.45 zvečer so odpotovali člani italijanske delegacije na medzavezniško konferenco v London. Na postaji so jih pozdravili angleški, francoski in belgijski poslanik, več političnih osebnosti ter visoki funkcionarji finančnega ministrstva in ministrstva za državno gospodarstvo.

BANKET NA ITALIJANSKEM TORBRODU V BEOGRADU.

Beograd, 14. julija. Včeraj popoldne je bil na italijanskem torpiljeru št. 75 banket predstavnikom tiska Beograda in ostalih mest. Na banketu je bil tudi italijanski poslanik general Bodrero. Torpiljer je odpeljal do Smedereva, odkoder se je potem zopet vrnil nazaj v Beograd.

Borzna poročila.

Curli, 14. julija. Beograd 6.35, Praga 16.20, New York 5.45, Paris 28.25, Milan 23.50, Berlin 1.30, Dunaj 0.007725, London 23.34, Amsterdam 20.6.

Pokrajinski zbor Jugoslov. Matice.

Naše prvo narodno obrambno društvo je podalo v nedeljo na pokrajinskem zboru bilanco svojega dela. V vsakem oziru razveseljuje ta bilanca, ker pravi o velikem kulturnem delu, ki ga je preteklo leto izvršila Jugoslovanska Matica. Tiho, zato pa smotreno je zasledovala Jugoslovanska Matica svoj cilj in bila prava mati bratom tam preko, v naši državi pa pozitivna propagatorica državne misli. Samo s kulturnim in prosvetnim delom je agitirala Jugoslovanska Matica in zato dosegla tudi trajne uspehe in pridobila državni misli zvestih in neomajnih pristavev. In to bi v današnjih časih, ko vedno bolj odmevajo bojna gesla, posebej povdarili.

Izbrana četa narodnih delavcev je bila zbrana na pokrajinskem zboru Jugoslovanske Matice in zato je bilo tudi vse zborovanje prožeto od pravega narodnega duha. Zato je čisto naravno, da se je pokrajinski odbor z vso odločnostjo izjavil za enotno narodno - obrambno fronto. Pravi delavci pa vedo, da pomeni vsako cepljenje zapravljane sil, kar moramo preprečiti zlasti mi. Upamo, da bo novi odbor zahteval po enotni narodno obrambni fronti tudi izvedel.

Jugoslovanska Matica je kulturna organizacija in zastopnica tihega, toda smotrenega dela. Zvoljio bratov tam preko ne sme obesati svojega dela na veliki zvon, temveč najuspešneje je njeno delo, kadar o Jugoslovanski Matici sploh nihče ne govori, temveč nosi njeno misel vsak Jugosloven v srcu. Da danes še nismo prišli do tega idealnega stanja, je umevno, da pa moramo do tega priti je enako umevno in zato na plan, vsi rodoljublji in agitirajte za Jugoslovansko Matico, ki je naše prvo narodno - obrambno društvo in čisto kulturna ustanova. Vsi, brez izjeme morajo delovati za Jugoslovansko Matico, ki ima tudi to prednost, da je nepolitična in nestrankarska in da deluje v njej zastopniki vseh strank. V Jugoslovanski Matici so združeni interesi vsega naroda in zato mora delovati zanjo tudi ves narod.

Zborovanje Jugoslovanske Matice je bilo dobro obiskano in so bile zastopane skoraj vse podružnice.

Zborovanje je otvoril predsednik

dr. Ravnhar

s sledečim govorom:

»Prijetna dolžnost me veže, da moram na današnji naši skupščini pozdraviti odlične in drage goste. So to predvsem predstavniki naših narodno-obrambnih društev: *Ciril-Metodove družbe, Gosposvetskega Zvona in Slovenske Straže*. Z vsemi temi bratskimi društvi smo bili tudi v tem poslovnem letu v prijateljskem razmerju. Brez zavisti in ljubosumnosti smo spremljali njihovo delovanje, zavedajoč se, da vse njihovo prizadevanje, kakor naše, prihaja v korist celoti, narodu. Kdor more v tem pogledu izkazati večjih uspehov, tem več naj mu gre priznanja. Prav tako pa se zavedamo, da vsi skupaj še mnogo, mnogo premalo storimo, da bi mogli odoliti velikim nacionalnim potrebam celokupnega našega naroda. Zato pa pustimo vstran vsako drugo čustvo, plemenita tekma v pospeševanju interesov tega našega naroda naj nas razdusi.

Ožji stiki s temi bratskimi društvi so vedli celo do ustanovitve nekega skupnega akcijskega odbora, ki si je dal nalogo, da nastopamo solidarno ob raznih nacionalnih, narodno obrambno misel zadavajočih manifestacijah. Sijajna je bila taka manifestacija o priliki protesta proti nasilstvom, ki jim podle-gajo naši rojaki izven meja naše države, istemu namenu je imela služiti nameravana manifestacija o priliki sklenitve takozv. Rimskega pakta. Ta akcijski odbor je imel tudi v načrtu, da zbira gradivo o zatiranju našega življa v inozemstvu s kolikor možno točnimi, konkretnimi in z dokazi podprtimi podatki. Te »srčne bukve« bi predložili vsem kulturnemu svetu, zlasti pa organizacijam kakor ligi narodov, ki imajo namen, da čuvajo narodne manjšine. Ideja je vsega uvaževanja vredna in želeli bi bilo nujno, da se skoro uresniči.

V zvezi s bratskimi društvi smo organizirali pomožno akcijo v korist *Westfalskim Slovincem*. Našemu posredovanju je uspelo, da se je naša vlada pričela zanimati za ono, doslej popolnoma zapuščenno grano našega naroda. Dala ali vsaj skušala je dati vsem, ki so postali čez noč brezposelni, dela in in prispevali je z znatnim, dasi še vedno nezadostnim denarnim prispevkom. Z našim posredovanjem so mnogi dobili delo v Franciji in v Belgiji. Doma pa smo organizirali prostovoljno zbirko, ki je donesla nad 130.000 din in ki je mnogoterim pomagala lajšati bedo.

Vse te ozke stike s ostalimi narodno - obrambnimi društvi je gojila Jugoslov. Matica inicijativno v preračunjen, s sklepi naših prejšnjih skupščin podprti nameri, da pride morda tem potom do zaželjene *unifikacije narodno-obrambnega dela*. Storili smo to v zavesti, da mora sleherni izmed nas sto-

riti vse, kar pospešuje osredotočenje tega dela, ter da opusti vse, kar bi je vtegnilo otežkočiti ali celo onemogočiti.

Moj nadaljni pozdrav velja *zastopnikom političnih strank*. Vabili smo na današnji zbor politične stranke, ki bodisi po svojem programu, bodisi po svojem delovanju kažejo smisel za narodno - obrambno delo. Ne da bi s tem hoteli priznati političnim strankam kot takim kakih pravic do Jugosl. Matice. *Naše društvo je vsenarodno društvo, stojiče nad vsemi strankami*. Pred seboj ima jasno začrtani cilj, za doseg tega cilja mora najti sredstev. To je njegov namen. Naše vabilo na današnji zbor bodi političnim strankam topel apel, da vzdržijo med svojimi pripadniki smisel in zanimanje za delo Jugoslov. Matice ter da nalagajo svojim somišljenikom sodelovanje pri Jugosl. Matici pod strankarsko disciplino.

Morda Vas današnja poročila o preteklem poslovnem letu ne bodo zadovoljila. Mi sami smo nezadovoljni z uspehi. Nočemo s tem reči, da se ni mnogo storilo, saj so bile nekatere podružnice naravnost vzgledne, toda storilo se je mnogo premalo v primeri z velikanskimi potrebami, ki dnevno trkajo na naša vrata. Dolžnost današnjega zbora je, da se peča z vzroki nekakega nazadovanja napram prvotnemu navdušenju. Je to splošen pojav, ki ga v območju ostalih pokrajinskih zborov moremo zasledovati še v mnogo večji meri, nego pri nas.

Z nekaterih strani se poudarja, da bi bilo dobro, ako bi točno objavljali in pr. v mesečnih izkazih ne samo, koliko smo imeli dohodkov in izdatkov, ampak zlasti, kam so šli ti izdatki, v katere svrhe in namene. Dovolite mi, da kar na kratko izjavim, ne zahtevajte in ne pričakujte tega od nas. Naša pravila pravijo, da je cilj našemu društvu *pospeševanje gospodarskih in kulturnih interesov Jugoslovancev v tujini*. Sleher-nemu zavednemu rojaku mora torej na prvi pogled biti jasno, komu veljajo nabrana sredstva in da bi napravili najslabšo uslugo baš onim, ki so jim ta sredstva namenjena, ako razgalimo že samo njih približne naslove. Da pa to niso naši rojaki v Ameriki ali v Polineziji, je tudi jasno. Da se nabrana sredstva pravilno uporabijo, v to vam mora jamčiti pokrajinski odbor, ki volite vanj može svojega zaupanja. Naravno pa je, da so zaupnikom naših podružnic vedno na vpogled vse naše blagajniške knjige.

Kje torej leže vzroki, da naš narod v svoji celoti ne najde pravega smisla za lepo in zvišeno idejo Jugosl. Matice? Gotovo je nekaj *vzrokov splošnega značaja*. Draginja in na drugi strani pomanjkanje baš v onih slojih, ki so pred vojno požitrovalno s fanatično radovoljnostjo nosili vso svojo narodno obrambo, je eden ne izmed najmanjših teh vzrokov.

Med te vzroke pa bi čisto mirno lahko šteli naše *razorane notranje politične razmere*. Razmere, ki dajo nam vsem toliko opravka, ki razpaljujejo strankarske koristi do vreljšča, ki dovoljujejo našemu časopisju le skromno odmerjeni prostor za zbrane misli v korist našim zatiranim rojakom, razmere, ki zabranjujejo enoten nastop vsega našega naroda v najvitalnejših njegovih interesih, ki mu meglijo pogled ter ne odpirajo niti toliko obzorja, kolikor ga ima petelin z domačega gnojišča, take razmere pravim, niso ugodne za sejanje in dozorevanje idej Jugoslov. Matice. Saj bi drugače ne bilo prav umevno, da ostajajo naši dnevni apeli v časopisju malodane brez odziva, da le s težavo spravimo v življenje kako novo podružnico in bi ne bilo mogoče ono nečastno dejstvo, ki ostane kot večer madaž na našem narodnem životu, da je strankarska strast razbila interesom naših rojakov v tujini namenjeni manifestacijski shod naših narodno - obrambnih društev.

V takih časih je težko vršiti ono *kulturno - vzgojno delo*, kakršno zahteva baš misel Jugosl. Matice. In to delo ni lahko. Zahteva mnogo požitrovalnosti in samozatajevanja od poedincev, mnogo več nego ga je voljna prenašati današnja generacija in današnja mladina, ki se rada udaja površnosti, plehkim zunanostim, uživajući in lahkomišelnosti.

S to ugotovitvijo pa sem daleč od tega, da bi hotel vreči puško v koruzo. Nasprotno, tem bolj je naša dolžnost, da ne popustimo in odnehamo, da največ vršimo svoje delo vztrajno in nevdržno. *Preroditi naš narod v smislu idej Jugosl. Matice*, to mora biti naše geslo! Vzplamteti mu ono, na dnu njegovega srca čisto gotovo tlečo iskro ljubezni do vsega njegovega rodu, do koderkoli sega glas njegove govorice, privzgojiti mu prave srčne kulture, vzbu-diti mu čut solidarnosti in vzajemnosti, zavesti, da smo ena rodina, drug drugemu v pomoč, vsi skupaj pa pozvani, da si zgradimo krasen in prostran, vsem pristopen dom v obliki svoje lastne, svobodne države. To je nauk Jugoslov. Matice, bodimo apostoli tega nauka med narodom, ta vera naj gre od srca do srca, od ust do ust in prišel bo tre-

notek, ko si bomo rekli: ga ni Jugoslovana v tujini, kojega gospodarski in kulturni, skratka nacionalni interesi bi bili ogroženi!

Nato je podal glavni tajnik Karl Mahkota krasno in izčrpno poročilo o delu Jugoslovanske Matice. Njegovo poročilo je iz-zvalo vihar en aplavz. Najvažnejše odstavke iz njegovega poročila priobčimo jutri.

Blagajniško poročilo je podal dr. Drago Marušić. Iz njegovega stvarnega poročila bi omenili le, da je imela Jugoslovanska Matica preteklo leto znatno več izdatkov ko pa dohodkov. Vse podružnice so bile marljive in so njihovi prispevki znatni. Najboljši prijatelji Jugoslovanske Matice je šolska mladina, ki je dala letos J. M. za pirhe 52.000 dinarjev. Splošno težko gospodarsko stanje je uplivalo tudi na dohodke Jug. Matice. Vendar pa bi mogla biti podpora javnosti znatno večja. Če bi bili premožni sloji tako požitrovalni kakor pa je naše privatno in državno uradništvo, potem bi se dohodki J. M. najmanj podestorili. (Odobravaje.)

Vse račune je pregledal svetnik Srebrnič in jih našel v popolnem redu, vsled česar je bil na njegov predlog podeljen od-boru absolutori.

Volitive.

V lepi harmoniji se je prešlo nato na volitive. Predsednik dr. Ravnhar je omenil, da pod nobenim pojmom ne more sprejeti vsled svoje prezaoposlenosti zopetne izvolitve in prosi zbor, da to uvažuje. Slično izjavo je podal tudi dr. Dimko Puc, ki je izjavil, da ne more prevzeti zopetne izvolitve kot podpredsednik.

Po kratkem odmoru je bila nato na predlog dr. Puca sprejeta soglasno sledeča kandidatska lista.

Predsednik: prof. dr. Janko Pretnar, I. podpredsednik župnik Finžgar, II. podpredsednik železniški inspektor Ivan Mohorka, Odborniki in namestniki pa: Černež Ljudevit, šolski svetnik, dr. Lambert Ehrlich, univ. prof., Kopač Jernej, tovarnar; dr. Kldrič, prorektor univerze; Mahkota Karel, administrator gledališča; dr. Kovačič, profesor teologije; Josip Ribarič, profesor; dr. Marušić Drago, odvjetnik; Podboj Ivan, vladni svetnik; dr. Dinko Puc, odvjetnik; dr. Vladimir Ravnhar, odvjetnik; Slatnar Anton, tiskarnar; Tavzes Ivan, notar; Železnik Saša, urednik; Žnidaršič Josip, srežki poglavar.

Nato so se obravnavali samostojni predlogi, ki so jih podale podružnice. Večino teh predlogov je odbor že usvojil in tudi izpeljal. Za nekatere pa je potrebna sankcija zbora, tako glede predloga za združitve vseh narodnoobrambnih društev. Z glasnim odobravanjem se je zbor soglasno izjavil za ta predlog.

Dr. Puc je nato predlagal, da se oživi centrala v Beogradu, če pa to ni mogoče, da se prenese v Ljubljano. Jugoslovanska Matica se more uspešno razširiti po vsej državi le, če deluje centrala. Zbor je predlog dr. Puca soglasno usvojil.

Nad vse učinkovit je bil govor prof. Ribariča. Jugoslovanska Matica mora biti vsedrjavna stranka in zato je nujno, da centrala deluje.

Danes je mogoče pomagati bratom tam preko samo s kulturnim in gospodarskim delom. Vsako drugačno pomaganje je izključeno in napačno! Da nimamo več uspehov, temu je kriva naša politična razbitost. Pretirano strankarstvo ubija vse. Vsi brez izjeme morajo delati za Jugoslovansko Matico in za državno misel. Državotvornost ni monopol nobene stranke in nobenega posameznika in tudi to je treba povdarjati. Treba je, da smo edini, da delamo vsi, ker le tako bomo močni.

Zadnja točka dnevnega reda »slučajnosti« odpade, ker se nihče več ne oglasi k besedi, kakor zaključil predsednik v lepih zahvalnih besedah lepo uspelo in z iskrenim rodoljubjem prožeto zborovanje, s katerega je bila kralju Aleksandru poslana udanostna brzojavka.

Pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice je bil dan resnega obrambnega dela. Da postane skoraj dan zmagovalnega namršinskega dela pa je odvisno od javnosti. Storitve tako svojo dolžnost in podpirajte Jugoslovansko Matico. Ni Jugosloven, kdor ni član Jugoslovanske Matice!

Atentat na Zaglul pašo

V soboto je bil izvršen atentat na egiptovskega ministrskega predsednika Zaglul pašo. V trenutku, ko je hotel stopiti Zaglul paša v Kairo na vlak, da bi se odpeljal v Aleksandrijo, kjer bi bil kraljev gost na praznik bajram, je ustrelil vanj nek mlad človek z revolverjem. Zadel ga je v prsa. Kroglja je prodrla v prsa tik pod srce, vendar rana egiptovskega ministrskega predsednika ni težka. Navzoče občinstvo je skušalo atentatorja linčati in je imela policija mnogo truda, da ga je imenožič iztrgala in odvedla v zapor.

Vzrok atentata je političen. Atentator je egiptovski hipernacionalist, preradikalen prenapet, ki je streljal na radikalnega nacionalista Zaglul pašo zato, ker se je ta nameraval odzvati Macdonaldovemu povelju v London, da razpravlja z angleško vlado o važnih vprašanjih, ki interirajo obe državi, zlasti glede Sudana. Dasiravno je Zaglul paša zlasti v zadnjem času zelo energično zastopal interese Egipta proti Angliji, je njegov odziv na Macdonaldovo poveljilo tako razjiral mladega nacionalnega prenapetca, da je streljal na svojega idejnega vodjo.

Pred nekaj leti je prišel Zaglul paša na glas, da je Angležem sovražen politik. Pred vojno so ga imeli za angleškega zupnika, bil je opetovan minister in podpredsednik zakonodajnega sveta, ki je imel sestaviti osnutek egiptovske ustave. V vojni se je Zaglul paša pridružil nacionalistom in je postal v kratkem voditelj njihovega radikalnega krila. Leta 1919 je bil izgnan na Makto, ker je peljal deputacijo nacionalistov v Pariz mesto v London, da bi dosegel neodvisnost Egipta. Kasneje je bil Zaglul paša pomiloščen ter poklican v London, da se posvetuje z lordom Milnerjem o odstranitvi spornih točk med Anglijo in Egiptom. Lord Milner je v Londonu sicer Zaglul pašo prepričal, toda zahteve Egipta vendar niso prodrele in Zaglul se je vrnil v Egipt. Angleška vlada je kasneje skušala zadevo urediti na svojo pest in je proklamirala neodvisnost Egipta. Agitacija Zaglul paše pa je povzročila, da kralj Fuad ni mogel dobiti ministrstva, nakar je bil Zaglul zopet izgnan. Bonar Law je Zaglula pozvali; pri letošnjih volitvah v Egiptu meseca februarja je bil Zaglul izvoljen z veliko večino in je postal egiptovski ministrski predsednik.

Zaglul paša.

Boj za Nil.

Atentat na Zaglulpašo je zopet razgrnil egiptsko vprašanje. Leta 1922 je dala Velika Britanija Egiptu neodvisnost. Ta neodvisnost pa je bila le na papirju, kajti angleško brodogradje je ostalo v Suezu in angleška posadka v Kairu. Angleška vojska moč je ostala s tem nedotaknjena in »neodvisnost« je prinesla Egiptu zaenkrat samo to prednost, da so pričeli angleški uradniki zapuščati Egipt in da so stopili na njihovo mesto domačini.

Ker je prišla v Anglijo na vlado delavska stranka, ki je bila od nekdaj na stališču neodvisnosti Egipta, je hotel odpotovati Zaglul paša v London, da uredi z Macdonaldom vprašanje angleške posadke v Kairu in pa še bolj pereče suško vprašanje. Na predvečer teh pregovorov pa je izbruhnilo novo vprašanje in sicer vprašanje Sudana.

Kralj Fuad je bil od egiptovskega parlamenta proklamiran kot »kralj Egipta in Sudana«. V angleškem parlamentu pa je izjavil lord Parmoor z ozirom na to proklamirano, da nima angleška vlada namere odreči se Sudanu. Ta izjava je vzbudila v Egiptu velikansko razburjenje in Zaglul paša je podal nato demisijsko svojo vlado, da pokaže svoj nacionalizem. Toda demisijska je bila podana samo navidezno, kajti Zaglul paša je skoraj nato zopet prevzel vlado in se pripravil, da odide v London nt pogajanja. Revolverski strel je bil protest proti pogajanjem z Anglijo.

V Sudanu vlada v zmislu starih določb Anglija skupno z Egiptom. Povsodi plapolajo poleg angleške tudi egiptovska zastava. Severni del Sudana je obljuben od Arabcev, južni od črncev in poganov. Nacionalne skupnosti med Egiptom in Sudanom zato ni. Sudan je bil osvojen od angleške armade po hudih in težkih bojih. Osvojenje je bilo nujno potrebno, ker je bilo samo na ta način mogoče uničiti suženjstvo, ki je v teh krajih naravnost cvetelo.

Bistvo spora pa ni na političnem, temveč na gospodarskem polju. Kdor vlada v Sudanu, ta je gospodar Nila. Angleška vlada v Sudanu je vedno v stanju, da zapre Nil in povzroči v Egiptu sušo. Britanska tekstilna industrija ima dalje v Sudanu velikanske kulture bombaža, brez katerih bi bile tovarne v Lancashire izročene na milost in nemilost ameriškim posestnikom bombažnih plantaž. Ker se je pa Egipt v zadnjem času zelo industrializiral, je postal Egipt skoraj popolnoma neodvisen od angleških tekstilnih fabrikatov. Poleg tega obstoji nevarnost, da bi porabil Sudan za svoje bombažne plantaže toliko vode, da bi je potem nedostajalo za egiptске plantaže. Zato hoče egiptska vlada sama vladati nad Sudanom. In v tem je bistvo spora za Sudan, oziroma za Nil.

Angleški častnik Brailsford je z ozirom na ta spor predlagal, da naj odloči Zveza narodov način uporabe vode Nila. Njegov predlog pa ni prodrl in spor je ostal nerešen in z atentatom na Zaglula samo še poostren.

Politične vesti.

Konferenca Male antante je bila v soboto zaključena. O konferenci je bil izdan oficijelen komunik, v katerem se naglašja, da je bil dosežen na konferenci popoln sporazum. Obravnavala so se predvsem vprašanja reparacije, program bodočega zasedanja Zveze narodov ter vprašanje razorožitve. O ruskem vprašanju se ni razpravljalo, temveč se prepusti vsakemu članu male antante odločitev, če prizna sovjetsko Rusijo ali ne. Glede vstopa Nemčije v Zvezo narodov je izjavil dr. Beneš, da Mala antanta načelno nikakor ne nasprotuje vstopu Nemčije v Zvezo narodov, temveč je samo tega mnenja, da bi se smel ta vstop izvršiti šele tedaj, ko bi bil dosežen med Francijo in Nemčijo sporazum. Drugače da bi ob vstopu izbruhnilo staro nasprotje. Nasprotniki Male antante so doživeli v Pragi popoln neuspeh. Toliko so govorili o notranjih nasprotjih Male antante in tako pridno so ji prorokovali pogin, da so postali celo nekateri pristaši Male antante malodušni. Praški sestanek je vse te črnogledne proroke ovrgel in Mala antanta je vnovič dokazala svojo potrebo, ker brez nje je mir Srednje Evrope ogrožen. Omenili bi samo še, da so pokazali zastopniki Male antante v Pragi hvalevredno širokogrudnost in celo Madžarski dovolili vse, kar je potrebno za njeno konsolidacijo. Ali bo tudi v Budapešti vsaj del te širokogrudnosti? Ali pa bo tam tudi naprej še vladala misel revanše? Bojimo se, da bo temu tako. Toda v škodo bo to le Madžarski sami, zakaj Mala antanta stoji tako močno, da bo z lahkoto parirala vse madžarske sovražne namere, kakor se je to ob Karlovem puchu tudi v resnici zgodilo.

Neodvisna delavska stranka Jugoslavije je bila v soboto po odredbi notranjega ministra razpuščena radi svojega ravnanja proti obstoječemu družabnemu in pravnemu redu. V vseh organizacijah so bile izvršene preiskave ter zaplenjen obsežni material. Krivci pridejo pred sodišče. Vlada je bila prisiljena izdati te odredbe, ker so postali komunisti v naši državi in sploh na Balkanu v zadnjem času zelo živahni.

Tržaško pismo.

V Trstu, 11. julija 1924.

Notranjepolitična kriza v Italiji se poostreuje. Na strani opozicijskih strank se ni zgodilo sicer nič novega, pač pa je napravila Mussolinijeva vlada s svoje strani usodno napako, ki bo imela brez dvoma zelo neprijetne posledice. S kr. odlokom od 8. t. m. je bila z enim mahom odpravljena tiskovna svoboda ki je bila v Italiji tako obsežna in popolna, da so se Italijani upravičeno ponašali z njo.

Kakor je bilo pričakovati, je povzročil ta dogodek velikansko razburjenje v vseh krogih, ki niso vezani po režimski disciplini. Določbe odloka od 8. t. m. so tako drakonske, da se lahko mirno trdi, da pomenijo popolno odpravo tiskovne svobode v Italiji. Navidezno lepi namen, s katerim vlada utemeljuje in opravičuje svojo najnovejšo naredbo, ne more nikakor zabrisati skrajno reakcionarnega značaja tega ukrepa Mussolinijeve vlade. Vsa italijanska svobodoljubna javnost — in ta je klub vsemu v ogromni večini — označuje najnovejši odlok o tisku kot krvniško vrvi, ki jo je sedanjí diktator Italije nasilno omotal okoli vratu italijanskega javnega mnjenja.

Položaj italijanskega tiska je bil urejen do sedaj po takolimenovanem »Editto sulla Stampa« (Edikt o tisku), ki je bil izdan l. 1848. Javnim glasilom priznava: ta tiskovni zakon popolno svobodo, seveda v okviru obstoječih zakonov. Vsakdo sme izdajati časopise v obliki, ki jo predpisuje edikt, in pod pogoji, ki jih določajo razni drugi zakoni in predpisi. Vsak list mora imeti svojega odgovornega izdajatelja (gerente responsabile), ki nosi vso odgovornost za dejanje in nehanje »svojega« lista. Kakor po drugih državah, tako je bil tudi v Italiji običaj, da je bil odgovorni izdajatelj in urednik oseba, ki navadno ni imela ničesar opraviti z dejanskim uredništvom dotičnega lista. Ta oseba je torej odgovarjala za dejanja drugih, medtem ko so uživali pravi uredniki nekako uredniško anonimnito tako, da so bili neodgovorni. Dasi so bile te razmere strogo zakonite, ker ni določal dosežani italijanski tiskovni zakon nič podrobnejšega o tem, kdo sme in kdo ne sme biti odgovorni urednik, se lahko takim razmeram pri listih mnogokaj pripogovarja. In svobodoljubna javnost tudi ni ogorčena radi tega, ker je Mussolini predpisal v svojem novem tiskovnem zakonu, da mora biti odgovorni izdajatelj javnega glasila ali ravnatelj ali kateri izmed rednih urednikov. Gorostasnost novih odredb o tisku je namreč v tem, da se javna glasla izročajo na milost in nemilost upravnemu oblastvu, t. j. prefektom posameznih provinc. Tem poslednjim se daje pravica politično-moralnega nadzorovanja nad časopisjem. To svojo »oblast« bodo izvrševali v obliki opominov. Listu, ki dobi v enem letu dva opomina od prefekta, je odvzvoil. Prefekt ima pravico odstaviti odgovornega urednika in zavrniti vsakega novega. Ker pa ne more noben list izhajati brez odgovornega izdajatelja, pomeni to, kakor se jasno vidi, da ima prefekt pravico vsak list ustaviti. V ta namen mu ni treba drugega, nego da pošlje dotičnemu listu dva opomina, kar se lahko zgodi v enem tednu, in lista ni več med živimi!

Kar se tiče vsebine novega tiskovnega zakona, je ravno v tem ona njegova grozna gorostasnost, ki je vzbudila upravičeno ogorčenje širom vse Italije. Mussolinijev ukrep pa je nekaj nezasiščenega tudi po svoji formalni strani. Vlada ga je izdala v obliki izvršilne naredbe k že gori omenjenemu »Editto sulla Stampa« iz l. 1848. Izvršilna naredba, ki se izdaja po osemdesetih letih, odkar je bil objavljen dotični zakon, je pač nekaj tako akrobatskega, da se ne more vjemati niti z logiko fašistovskih pojmov o normalnem političnem in pravnem dogajanju. Toda plenice izvršilne naredbe, v katere je Mussolini ovil svoje dete, so le običajna ustavna krinka, ki naj služi kot pesek v očeh na zmotraj in na zunaj. V resnici je tu »neodlorna izvršilna naredba« popolnoma nov tiskovni zakon, katerim je edikt o tisku iz l. 1848 kratkoročno odpravljen in s tem udušana tudi vsaka tiskovna svoboda. Kot taka je Mussolinijeva »izvršilna naredba« protustaven in nezakonit čin, reakcionarno nasilje, s katerim sedanjí diktator Italije izobčuje svojo deželo iz števila civiliziranih zapadnoevropskih držav.

Mussolinijev ukrep je tudi velika psihološka in politična napaka. Psihološka zato, ker je degradiranje listov in časnikarskega poklica obenem tudi poskus degradiranja in uklepanja idej, ki jih posamezni listi zastopajo. Zgodovina nas pa uči neizpodbitno, da se ideje ne dajo učiti. Tisti, ki niso za življenje, umirajo naravne smrti, dočim druge nasilje je utrjuje. Dobre in neumrljive ideje, kakor je ideja svobode, pa so bile vedno v zgodovini močnejše nego vsako nasilje.

Še večja postane psihološka napaka Mussolinijeve vlade, ako jo promatramo v zvezi s škandalom Matteotti. Ni nobenega dvoma, da so listi največ — mnogo več nego policija — pripomogli k razkrinkanju zločinske »Čeke« v fašistovski stranki. Nemurno vmena časnikarjev bi bila napravila popolno luč in lahko se reče, da nismo več bili daleč od tega. Ravno v tem hipu pa je Mussolini zamašil listom usta ter onemogočil nadaljnja razkrivanja in razkrinkovanja. S tem je zadal svojemu režimu in fašizmu še večji moralni udarec nego Matteottijev škandal, ker je njegova odredba proti tiskovni svobodi obenem tudi najzgovornejša samoobsojda. Kar se tiče končno politične strani te Mussolinijeve napake, se bodo čutili njene posledice v tem, da bo izključena vsaka takolimenovana »normalizacija« političnih razmer v Italiji.

V zvezi z odpravo tiskovne svobode v Italijo bo našo javnost predvsem zanimala usoda listov naših tujakšnih bratov. Ni dvoma, da je njihov položaj težak in resen. Upati je, da bodo tukajšnja pokrajinska oblastva računala z občutljivostjo jugoslovanskega javnega mnjenja, katero bi visokim samovoljnimi izstopih proti slovan-skim listom čine, ki bi bili v kričečem nasprotju z načelom prijateljstva med obema državama. V interesu obeh sosednjih narodov bo, da ne dovede izvrševanje novega tiskovnega zakona do nikakih neljubih incidentov.

A. Z.

Anglija proti vojaškim pogodbam. Angleška vlada zavrača misel obnovitve vojaških konvencij v varstvo Francije, ker je proti vojaškim pogodbam. Angleška vlada je uverjena, da bo mogoče najti druga, ravno tako učinkovita sredstva v zaščito Francije.

Lastnik:
Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.
Glavni in odgovorni urednik:
Železnikar Aleksander.

